

BURMISTRZ ROGOŹNA

64-610 Rogoźno, ul. Nowa 2

tel. (0-67) 26-84-400, 785-009-402, fax (0-67) 26-18-075

NIP: 6060066997, REG: 570791425

www.rogozno.pl

um@rogozno.pl

OR.0003.1.2020

URZĄD MIEJSKI
W ROGOŹNIE
KANCELARIA

Data wpl. 03. CZE. 2020

L.Dz. 8358

Ilość ark. Podpis

Burmistrz Rogoźno

Rogoźno, dnia 2 czerwca 2020 r.

Szanowny Pan

Łukasz Zaranek

Przewodniczący

Rady Miejskiej w Rogoźnie

Nawiązując do zapytania nr 2/2020 radnego p. Henryka Janusa, przekazanego pismem Pana Przewodniczącego z 3 lutego 2020 r., przesyłam w załączeniu opinię prawną w sprawie możliwości transmitowania sesji – obrad Rady Miejskiej w Rogoźnie (zamieszczania nagrań z sesji) za pomocą serwisu YouTube.

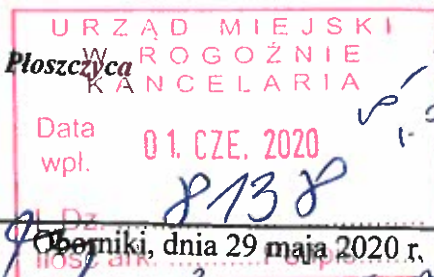
Załącznik: 1.

BURMISTRZ

mgr Roman Szuberski

Otrzymują:

- 1) Adresat
- 2) OR – a/a

Opinia prawna
w sprawie możliwości transmitowania sesji - obrad Rady Miejskiej w Rogoźnicy
(zamieszczania nagrań z sesji) za pomocą serwisu YouTube

Stan faktyczny:

Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich zwrócił się w dniu 8 maja 2020 r. w związku z interpelacją Pana Radnego Henryka Janusa i ponownym wyrażeniem przez Radnego podczas sesji RM w Rogoźnicy w dniu 29 kwietnia 2020 r. oczekiwania na opinię opinię prawną w sprawie transmitowania/zamieszczania nagrań z sesji Rady Miejskiej w Rogoźnicy na serwisie YouTube o sporządzenie takiej opinii.

Problem prawny:

Czy na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa zasadne i zgodne z prawem jest transmitowania/zamieszczania nagrań z sesji Rady Miejskiej w Rogoźnicy na serwisie YouTube ?

Stan prawny - podstawa prawna:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Po zapoznaniu się z wnioskiem, stanowiskiem Inspektora Ochrony Danych Osobowych oraz problematyką, będącą podstawą do wydania opinii, **stwierdzam, co następuje:**

Na wstępie sporządzający opinię wskazuje, iż w zasadzie odpowiedzi na zadane pytanie udzielił już Inspektor Ochrony Danych Osobowych oraz Sekretarz Gminy Rogoźno, a sporządzający opinię podziela stanowiska ww.

W obecnym stanie prawnym trudno przyjąć, że serwis YouTube jest samodzielnie przetwarzającym dane osobowe, a w zasadzie jego właścicielem. Zgodnie z orzecznictwem TSUE (Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu) jest on raczej współadministratorem publikowanych na nim danych osobowych, zatem może decydować czy np. coś usunąć lub czegoś nie umieścić. Może to powodować określone problemy w związku z obowiązkiem ustawowym transmitowania/zamieszczania nagrań z sesji Rady Miejskiej w Rogoźnicy przez Gminę.

Warto przy tym podkreślić stanowisko Urzędu Ochrony Danych Osobowych wyrażone w decyzji dotyczącej, nałożonej w ubiegłym roku na Burmistrza Aleksandra Kujawskiego kary w kwocie 40.000,-zł za zamieszczanie transmisji/nagrań z sesji na serwisie YouTube – <https://uodo.gov.pl/decyzje/ZSPU.421.3.2019>, zgodnie z którym taki sposób nie jest zgodny z RODO oraz wskazać na 2 publikacje, które ukazały się w kwartalniku "Informacja w Administracji Publicznej" nr 1/2020 luty 2020: 1) "Pierwsza administracyjna kara pieniężna Prezesa UODO nałożona na podmiot publiczny" - autorzy dr hab. Jan Byrski, adw. Henryk Hoser, 2) "Transmisja i nagrywanie obrad radnych w świetle stanowiska Prezesa UODO" - autor Dorota Krajewska-Kekusz (Dyrektor Departamentu Organizacyjnego w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych).

Prezes UODO uznał w przedmiotowej decyzji, że doszło do naruszenia art. 28 ust. 3 RODO.

Przepis ten zobowiązuje administratora, w imieniu którego przetwarzania danych *osobowych* dokonuje inny podmiot, do zawarcia z nim umowy powierzenia. W konsekwencji braku takiej umowy - burmistrz dopuścił się udostępnienia danych *osobowych* bez podstawy prawnej, czym naruszył określone w RODO: zasadę przetwarzania danych zgodnie z prawem (art. 5 ust. 1 lit. a) oraz zasadę poufności (art. 5 ust. 1 lit. f).

Ponadto w czasie postępowania ustalono również, że zarejestrowane materiały z posiedzeń rady miejskiej były dostępne w BIP jedynie poprzez zamieszczenie linka do dedykowanego kanału na YouTube. W Urzędzie Miejskim nie było kopii zapasowych tych nagrań. W przypadku utraty danych zapisanych w serwisie YouTube, administrator nie dysponowałby więc nagraniami. Nie przeprowadzono również analizy ryzyka związanej z publikacją nagrań z posiedzeń rady wyłącznie w serwisie YouTube. Doszło więc do naruszenia zasady integralności i poufności (art. 5 ust. 1 lit. f) oraz zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2). Według UODO zasada rozliczalności została naruszona również w związku z brakami w rejestrze czynności przetwarzania. Nie było w nim np. wskazanych wszystkich odbiorców danych, a także brakowało wskazania planowanego terminu usunięcia danych dla niektórych czynności przetwarzania.

Tematyka, będąca przedmiotem opinii jest bardzo świeża, z uwagi na niedane wejście w życie tzw. RODO oraz obowiązku transmitowania sesji rad gmin. W związku z powyższym w chwili obecnej nie ma nawet wypracowanego orzecznictwa sądowego dotyczącego tej kwestii. Jednakże w Internecie można znaleźć wiele publikacji na ten temat, na co zresztą zwrócił uwagę już Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Eksperci wyliczają przy tym zagrożenia związane z taką transmisją na YouTube, tj. brak umowy przetwarzania danych, ryzyko zablokowania nagrania czy możliwość transferu danych poza UE - na to narażają się samorządy zamieszczające nagrania z sesji organów kolegialnych na platformie internetowej YouTube. Prowadzenie transmisji i nagrywanie obrad organów kolegialnych JST jest obowiązkowe, jak już wyżej wskazano. Każdy obywatel ma dzięki temu mieć zapewniony dostęp do informacji o działalności organów władzy publicznej. Zgodnie z prawem nagrania mają być udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej jednostki samorządu terytorialnego oraz "w inny sposób zwyczajowo przyjęty".

O tym, że "inny sposób" upublicznienia nagrań musi być dokładnie przemyślany przekonał się właśnie burmistrz Aleksandrowa Kujawskiego, na którego jak już ww. Prezes UODO nałożył karę m.in. za **brak kopii nagrania z posiedzenia rady miejskiej.** Nagranie umieszczono właśnie na kanale internetowym YouTube. Prezes UODO stwierdził, że burmistrz naruszył **zasadę poufności i integralności ze względu na brak analizy ryzyka umieszczania materiałów na tej platformie.**

Zdaniem ekspertów jest bardzo ryzykowne Ryzyko to wynika z kilku sfer. Przede wszystkim trzeba pamiętać, że zamieszczając na platformie YouTube nagrania posiedzeń kolegialnych organów samorządowych korzystamy z usług podwykonawcy jakim jest ten podmiot Te dane trafiają na jego serwery. A przecież na sesjach np. Rady miejskiej w Rogoźnie padają np. dane osobowe, informacje o tym kto złożył w danej sprawie skargę i w tym przypadku YouTube staje się podmiotem przetwarzającym. **To oznacza, że warunkiem legalnego przekazania mu danych osobowych jest podpisanie z nim umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, a YouTube podpisywania takich umów nie umożliwia.**

Druga kwestia to kontrowersyjna polityka cenzurowania treści, która dot. też np. Facebooka. Eksperti wskazują na to, że kolegialne organy samorządowe to ciała o charakterze politycznym, gdzie dochodzi do ścierania się różnych poglądów co powoduje, że nagrania z takich sesji są **bardzo często skarżone.** YouTube zawsze reaguje na to jednolicie tzn. zablokowaniem całości bądź części nagrania co powoduje, że dana jednostka JST nie realizuje przewidzianego prawem obowiązku dostępu do treści posiedzenia. Podobnie czyni Facebook.

Trzecia kwestia to usytuowanie części serwerów poza UE, a konkretnie w Chinach, a na tym

Pismo

z dnia 18 października 2019 r.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

ZSPU.421.3.2019

Decyzja stwierdzająca naruszenie m.in. zasady przetwarzania zgodnie z prawem i zasady poufności oraz nakazująca dostosowanie operacji przetwarzania do przepisów o ochronie danych osobowych

PREZES

URZĘDU OCHRONY

DANYCH *OSOBOWYCH*

Warszawa, dnia 18 października 2019 r.

DECYZJA

ZSPU.421.3.2019

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), art. 7 ust. 1, art. 60, art. 102 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych *osobowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) oraz art. 57 ust. 1 lit. a), art. 58 ust. 2 lit. d) oraz i) w zw. z art. 5 ust. 1 lit. a), e) i f) oraz ust. 2, art. 24 ust. 1 i 2, art. 28, art. 30 ust. 1 lit. d) i f) oraz art. 32, a także art. 83 ust. 1-3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych *osobowych* i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz.U.E.L 119 z 4.05.2016, str. 1 oraz Dz.Urz.U.E.L 127 z 23.05.2018, str. 2), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przetwarzania danych *osobowych* przez Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego, Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych*

I.

stwierdzając naruszenie przez Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego przepisów:

a).

art. 5 ust. 1 lit. a) oraz f) w zw. z art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych,

tj. zasady zgodności z prawem i zasady poufności oraz art. 28 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych *osobowych* poprzez udostępnianie danych *osobowych* na rzecz T. Sp. z o.o. z siedzibą w T. oraz na rzecz konsorcjum podmiotów: W. S.A.

z siedzibą w G. oraz C. S.A. z siedzibą w K. bez podstawy prawnej, tj. bez uprzedniego zawarcia z ww. podmiotami umów powierzenia danych *osobowych*, o której mowa w art. 28 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w związku z prowadzeniem strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim,

b)

art. 5 ust. 1 lit. e) w zw. z art. 5 ust. 2, tj. zasady ograniczenia przechowywania, oraz art. 24 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych poprzez brak odpowiednich polityk dotyczących przetwarzania danych *osobowych* w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim pod kątem ich aktualności i celowości publikacji oraz określających terminy usunięcia danych *osobowych*,

c)

art. 5 ust. 1 lit. f) w zw. z art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, tj. zasady integralności i poufności, zasady prawidłowości, oraz art. 24 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych poprzez nieprzeprowadzenie analizy ryzyka związanego z korzystaniem przez Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego z kanału *YouTube* w celu transmisji nagrań z obrad Rady Miasta Aleksandrowa Kujawskiego,

d)

art. 5 ust. 1 lit. f) w zw. z art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, tj. zasady integralności i poufności, oraz art. 32 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych poprzez niewdrożenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych mających na celu zabezpieczenie danych osób fizycznych w związku z przechowywaniem nagrań sesji Rady Miasta Aleksandrowa Kujawskiego wyłącznie na serwerach *YouTube*, bez wykonywania i przechowywania kopii

zapasowych tych nagrań w zasobach własnych Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim,

e)

art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, tj. zasady rozliczalności, oraz art. 30 ust. 1 lit. d) oraz f) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych poprzez niewskazanie w rejestrze czynności przetwarzania danych *osobowych*, dla czynności związanych z publikacją informacji na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta w Aleksandrowie Kujawskim, wszystkich odbiorców danych oraz niewskazanie dla tych czynności przetwarzania planowanego terminu usunięcia danych w sposób zapewniający przetwarzanie danych zgodnie z zasadą ograniczonego przechowywania,

nakazuje Burmistrzowi Aleksandrowa Kujawskiego dostosowanie operacji przetwarzania danych *osobowych* do przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w terminie 60 dni od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna, poprzez:

1)

zaprzestanie udostępniania danych *osobowych* na rzecz T. Sp. z o.o. z siedzibą w T. oraz na rzecz konsorcjum podmiotów: W. S.A. z siedzibą w G. oraz C. S.A. z siedzibą w K., bez podstawy prawnej, tj. bez uprzedniego zawarcia umów powierzenia danych *osobowych* z ww. podmiotami, o której mowa w art. 28 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych *osobowych*, w związku z prowadzeniem strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim,

2)

wdrożenie polityk:

- określających okresy przetwarzania danych w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim zgodnie z przepisami prawa lub niezbędne do realizacji celów, dla których dane są przetwarzane,

- zapewniających przestrzeganie terminów usuwania danych,

3)

przeprowadzenie analizy ryzyka w związku z publikacją nagrań sesji rady miejskiej i wdrożenie odpowiednich środków organizacyjnych i technicznych w związku z przetwarzaniem danych *osobowych* na kanale *YouTube* w związku z transmisją nagrań sesji rady miejskiej oraz przechowywaniem nagrań na serwerach *YouTube*,

4)

wdrożenie odpowiednich środków organizacyjnych i technicznych mających na celu zabezpieczenie danych osób fizycznych pochodzących z nagrań sesji Rady Miasta Aleksandrowa Kujawskiego poprzez zapewnienie dostępności kopii zapasowych w zasobach własnych Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim,

5)

ujęcie w rejestrze czynności przetwarzania danych *osobowych*, dla czynności przetwarzania związanych z prowadzeniem Biuletynu Informacji Publicznej, informacji:

a)

o wszystkich odbiorcach danych, którym dane zostały lub zostaną ujawnione, zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. d) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych,

b)

o planowanych terminach usunięcia danych, zgodnie z art. 30 ust. 1 lit. f) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

II.)

za naruszenie przepisów art. 5 ust. 1 lit. a, e) i f), art. 5 ust. 2, art. 28, art. 30 ust. 1 lit. d) i f) oraz art. 32 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych nakłada na Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego karę pieniężną w kwocie 40.000 zł (słownie: czterdziestu tysięcy złotych i 00/100).

UZASADNIENIE

W dniach od 28 stycznia do 1 lutego 2019 r. upoważnieni przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* kontrolujący przeprowadzili u Burmistrza Aleksandrowa Kujawskiego (dalej także: Burmistrz) kontrolę zgodności przetwarzania danych *osobowych* z przepisami o ochronie danych *osobowych*, tj. z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z

przetwarzaniem danych *osobowych* i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz.UE.L 119 z 4.05.2016, str. 1 oraz Dz.Urz.UE.L 127 z 23.05.2018, str. 2) oraz ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych *osobowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781), zwaną dalej również ustawą. Zakresem kontroli objęty został sposób przetwarzania danych *osobowych* przez Burmistrza Aleksandra Kujawskiego w ramach procesu wysyłki korespondencji i prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej (BIP), a także sposób prowadzenia rejestru czynności przetwarzania oraz dokumentowania naruszeń ochrony danych *osobowych*. W toku kontroli odebrano od pracowników Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim ustne wyjaśnienia oraz dokonano oględzin systemów informatycznych służących do przetwarzania danych *osobowych* i oględzin strony BIP. Stan faktyczny został szczegółowo opisany w protokole kontroli, który został podpisany przez Burmistrza Aleksandra Kujawskiego.

Na podstawie tak zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, że w procesie przetwarzania danych *osobowych* Burmistrz, jako administrator, naruszył przepisy o ochronie danych *osobowych*. Uchybienia te polegały na:

1.

udostępnianiu danych *osobowych* na rzecz T. Sp. z o.o. z siedzibą w T. oraz na rzecz konsorcjum podmiotów: W. S.A. z siedzibą w G. oraz C. S.A. z siedzibą w K. bez podstawy prawnej, tj. bez uprzedniego zawarcia z ww. podmiotami umowy powierzenia danych *osobowych*, o której mowa w art. 28 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w związku z prowadzeniem strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim;

2.

braku procedur wewnętrznych dotyczących przeglądu zasobów opublikowanych w BIP pod kątem zapewnienia przetwarzania danych zgodnie z zasadą ograniczonego przechowywania, w wyniku czego na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim publikowane są dokumenty zawierające dane *osobowe* przez okres dłuższy niż wynika to z przepisów prawa;

3.

niewdrożeniu odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych mających na celu ochronę praw lub wolności osób fizycznych w związku z przechowywaniem nagrania sesji wyłącznie na serwerach *YouTube*, bez wykonywania kopii nagrań sesji Rady Miejskiej Aleksandra Kujawskiego znajdujących się we własnych zasobach urzędu;

4.

nieprzeprowadzeniu analizy ryzyka w związku z korzystaniem przez Burmistrza Miasta Aleksandra Kujawskiego z kanału *YouTube* w celu realizacji obowiązku prawnego wynikającego z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1429), zwanej dalej również *udip*,

5.

niewskazaniu w rejestrze czynności przetwarzania danych *osobowych*, dla czynności związanych z publikacją informacji na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim, wszystkich odbiorców danych oraz niewskazaniu dla tych czynności przetwarzania planowanego terminu usunięcia danych w sposób zapewniający przetwarzanie danych zgodnie z zasadą ograniczonego przechowywania.

W związku z powyższym, w dniu (...) czerwca 2019 r. Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w celu wyjaśnienia okoliczności niniejszej sprawy (sygn. pisma ZSPU.421.3.2019).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego Burmistrz Aleksandra Kujawskiego pismem z dnia (...) czerwca 2019 r., znak: (...), poinformował, że:

1. W zakresie uchybień dotyczących okresu publikacji dokumentów w BIP skierował wniosek do Ministra Cyfryzacji o interpretację przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz wniósł o zawieszenie postępowania do czasu otrzymania ww. interpretacji.

2. Z ustawy o dostępie do informacji publicznej w sposób jednoznaczny wynika, że udostępnianie danych dotyczy osób sprawujących władzę, a nie tych którzy sprawowali władzę. W związku z powyższym, mogą być udostępniane w BIP oświadczenia majątkowe tylko radnych sprawujących władzę w okresie 5 lat, a zatem w trakcie trwania kadencji, a po tym okresie powinny być usuwane z BIP i przechowywane w formie papierowej, przez okres 6 lat w stosunku do terminów od daty ich złożenia oraz udostępniania na wniosek zgodnie z zasadą jawności.

Do pozostałych uchybień wskazanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* w piśmie z dnia (...) czerwca 2019 r., nr ZSPU.421.3.2019, stanowiącym zawiadomienie o wszczęciu postępowania, Burmistrz nie ustosunkował się.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* zważył, co następuje:

Prezes UODO jest organem właściwym w sprawie ochrony danych *osobowych* (art. 34 ustawy) i organem nadzorczym w rozumieniu przepisów RODO (art. 34 ust. 2 ustawy).

I.

Administrator (w tym przypadku Burmistrz) obowiązany jest do wdrożenia odpowiednich środków organizacyjno - technicznych, które zapewnią, że dane *osobowe* będą przetwarzane zgodnie z prawem, merytorycznie poprawne, adekwatne do celów pozyskania oraz odpowiednio zabezpieczone, by ich przetwarzanie nie naruszało praw i wolności osób fizycznych. Istotne jest także, aby administrator przetwarzał dane *osobowe* wyłącznie przez czas niezbędny dla realizacji celów pozyskania danych lub czas wynikający z przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

W przypadku braku przepisów regulujących czas przetwarzania administrator powinien określić procedury regulujące moment, kiedy dane uznane za zbędne są przez niego usuwane.

Stosownie do art. 4 pkt 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, "przetwarzanie" oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych *osobowych* lub zestawach danych *osobowych* w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie, utrwalanie, organizowanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptowanie lub modyfikowanie, pobieranie, przeglądanie, wykorzystywanie ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie, dopasowywanie lub łączenie, ograniczanie, usuwanie lub niszczenie.

A o legalności przetwarzania danych można mówić w przypadku spełnienia jednej z przesłanek określonych w art. 6 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (dane zwykle), czy w art. 9 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (dane szczególnych kategorii).

Przed wszystkim należy zwrócić uwagę na zasady określone w art. 5 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, które mają charakter podstawowy w odniesieniu do całej regulacji. Zasady te należy traktować jako posiadające nadrzędną moc i wyznaczające kierunek działania administratora w realizacji jego zadań wynikających z przepisów prawa.

Podstawową zasadą w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych jest "zasada rozliczalności", o której mowa w art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Zgodnie z tym przepisem, administrator danych jest odpowiedzialny za przestrzeganie wszystkich zasad przy przetwarzaniu danych *osobowych* (wskazanych w art. 5 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie.

Zasada rozliczalności nakłada zatem na administratora danych ciężar dowodowy, polegający na konieczności wykazania przez niego zarówno przed organem nadzorczym, jak również przed podmiotem danych, dowodów na przestrzeganie wszystkich zasad przetwarzania danych.

Administrator może przetwarzać dane samodzielnie lub powierzyć ich przetwarzanie innemu podmiotowi (podmiot przetwarzający - art. 4 pkt 8 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych). Zgodnie z art. 28 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, przetwarzanie przez podmiot przetwarzający odbywa się na podstawie umowy lub innego instrumentu prawnego, które podlegają prawu Unii lub prawu państwa członkowskiego i wiążą podmiot przetwarzający i administratora, określają przedmiot i czas trwania przetwarzania, charakter i cel przetwarzania, rodzaj danych *osobowych* oraz kategorie osób, których dane dotyczą, obowiązki i prawa administratora. Co istotne, w takim przypadku administrator może korzystać wyłącznie z usług takich podmiotów przetwarzających, które zapewniają wystarczające gwarancje wdrożenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, by przetwarzanie spełniało wymogi niniejszego rozporządzenia i chroniło prawa osób, których dane dotyczą (art. 28 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych).

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że przeprowadzona kontrola wykazała, że Burmistrz nie zawarł umów powierzenia przetwarzania danych z podmiotami, uczestniczącymi w procesie przetwarzania danych w ramach BIP. Jak ustalono, zasoby BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim znajdują się na serwerze podmiotu zewnętrznego, zlokalizowanym w T. w T., który zapewnia parametry techniczne utrzymania strony BIP podmiotów objętych umową, w tym Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim, na podstawie umowy najmu zawartej pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim a T. Sp. z o.o. z siedzibą w T. W toku kontroli przedstawiona została umowa nr ABC z dnia (...) lipca 2016 r., obowiązująca od (...) stycznia do (...) grudnia 2017 r., aneks nr 1 z dnia (...) marca 2018 r. do umowy nr CDE na okres od (...) stycznia do (...) grudnia 2018 r. Nie przedstawiono aktualnej umowy pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim a T. Sp. z o.o. z siedzibą w T. Przedstawiona umowa oraz aneks nr 1 nie zawierały postanowień dotyczących przetwarzania danych *osobowych* w związku z korzystaniem przez Urząd Miejski w Aleksandrowie Kujawskim z serwera podmiotu zewnętrznego.

W trakcie kontroli ustalono, że w związku z dostarczeniem oprogramowania dotyczącego utworzenia regionalnego

biuletynu informacji publicznej, w dniu (...) stycznia 2015 r. zawarta została umowa nr XYZ pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim a konsorcjum podmiotów: W. S.A. z siedzibą w G. oraz C. S.A. z siedzibą w K. W zawartej umowie nie zostały ujęte postanowienia dotyczące ochrony danych *osobowych* ani nie została zawarta umowa o powierzeniu przetwarzania danych *osobowych* związana ze świadczeniem usług serwisowych na rzecz Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim.

W toku kontroli nie przedstawiono umowy pomiędzy Województwem Kujawsko - Pomorskim a Burmistrzem Miasta Aleksandrowa Kujawskiego, ani nie wykazano innego instrumentu prawnego, z którego wynikałoby, że udostępnienie serwera oraz dostarczenie oprogramowania służącego do utworzenia regionalnego biuletynu informacji publicznej realizowane jest przez Województwo Kujawsko - Pomorskie na rzecz Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim.

Należy tym samym uznać, że Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego, w związku z korzystaniem z serwera podmiotu zewnętrznego, tj. T. Sp. z o.o. z siedzibą w T., na którym znajdują się zasoby BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim oraz z usług podmiotu zewnętrznego w zakresie serwisowania strony internetowej BIP, tj. konsorcjum podmiotów: W. S.A. z siedzibą w G. oraz C. S.A. z siedzibą w K., nie zawarł z tymi podmiotami umowy powierzenia przetwarzania danych *osobowych*, a tym samym naruszył art. 28 ust. 3 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W przypadku udostępnienia danych *osobowych* bez podstawy prawnej (bez uprzednio zawartej umowy powierzenia), następuje naruszenie zasady zgodności z prawem (art. 5 ust. 1 lit. a) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) oraz zasady poufności (art. 5 ust. 1 lit. f) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych). Burmistrz nie zachował powyższych zasad zlecając prowadzenie BIP ww. podmiotom bez uprzedniego zawarcia umów powierzenia danych. Dopuszczył tym samym do braku kontroli nad prawidłowością procesu przetwarzania danych zawartych w BIP i nie wykazał, że następuje on przy spełnieniu wymogów wynikających z przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. W konsekwencji należy również uznać, że Burmistrz w tym zakresie naruszył także zasadę rozliczalności wynikającą z art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze, administrator wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aby móc to wykazać (ust. 1). Jeżeli jest to proporcjonalne w stosunku do czynności przetwarzania, środki, o których mowa w ust. 1, obejmują wdrożenie przez administratora odpowiednich polityk ochrony danych (ust. 2). Ponadto, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, dane *osobowe* muszą być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane *osobowe* można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania").

W BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim udostępniane są informacje publiczne na podstawie obowiązku ciążącego w tym zakresie na Burmistrzu Aleksandrowa Kujawskiego, wynikającym z art. 8 ust. 2 udip. Przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej, a także przepisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 10, poz. 68), nie precyzują okresu udostępniania informacji w BIP, zarówno minimalnego, jak i maksymalnego. Brak jednak określonych przepisami prawa okresów przetwarzania udostępnionych informacji (zawierających dane *osobowe*), nie powoduje, że informacje takie można przetwarzać bezterminowo. Wobec powyższego, administrator, zgodnie z zasadą ograniczonego przechowywania, wynikającą z art. 5 ust. 1 lit. e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, powinien w tym zakresie kierować się przepisami wynikającymi z innych aktów prawa, z których wynika czas, przez jaki może przetwarzać dane *osobowe*, a w przypadkach, w których prawo nie reguluje okresu retencji danych, po przeprowadzeniu analiz, określić ten okres tak, aby przetwarzanie danych było zgodne z celami, z którymi je pozyskano. Stanowisko takie zaprezentowane zostało także w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

w Lublinie z dnia 1 marca 2016 r., sygn. akt II SA/Lu 876/15, "[z] art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie danych *osobowych* wynika zasada ograniczenia czasowego udostępnienia danych *osobowych* w Biuletynie Informacji Publicznej. Zasada ta oznacza, że nawet jeśli określone dane odpowiadają celowi, dla którego są zbierane, to nie powinny być przetwarzane, w tym udostępniane innym podmiotom ad finitum. Czasowym wyznacznikiem powinno być natomiast osiągnięcie celu przetwarzania." Podkreślić należy, iż ww. wyrok zachowuje aktualność także przy obecnie obowiązujących przepisach o ochronie danych *osobowych*.

W wyniku oględzin strony Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim ustalono w szczególności, że wśród zamieszczonych tam dokumentów są dokumenty zawierające dane *osobowe*, tj.

oświadczenia majątkowe oraz informacje o wynikach naborów na wolne stanowiska. Najstarsze informacje dotyczą naborów przeprowadzonych w 2012 r. i zawierają informacje o wybranych kandydatach w zakresie: imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), tj. miejscowość, w której osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu. Najstarsze zamieszczone na archiwalnej stronie BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim oświadczenia majątkowe dotyczą 2010 r.

Zgodnie z art. 24i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych radnych są jawne, z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz o miejscu położenia nieruchomości. Zgodnie z art. 24h ust. 6 ww. ustawy, oświadczenie majątkowe przechowuje się przez 6 lat. Przepisy te stanowią o legalności przetwarzania, w zakresie zarówno gromadzenia, jak i publikowania danych *osobowych* zawartych w oświadczeniach majątkowych. Stanowisko takie znajduje również potwierdzenie w piśmiennictwie. "Zgodnie z art. 24h ust. 6 u.s.g., art. 25c ust. 6 u.s.p. oraz art. 27c ust. 6 u.s.w. oświadczenie majątkowe przechowuje się przez sześć lat. Zwazywszy na jawny charakter tychże oświadczeń i ich zakwalifikowanie do informacji publicznych, założyć można, iż powinno się je udostępniać przez sześć lat. Nie ma przy tym znaczenia, czy osoba, która złożyła oświadczenie, wciąż pełni swoją funkcję. Ustawodawca nie przewidział krótszego okresu niż 6 lat, dlatego wydaje się, że raz złożone oświadczenie pozostaje jawne przez cały ten okres" (K. Janacek, Publikacja oświadczeń majątkowych (w:) (red.)

B. Dolnicki Jawność w samorządzie terytorialnym (online). LEX, 2019-08-15 17:49 (dostęp: 2019-08-23 15:31). Dostępny w Internecie: <https://sip.lex.pl/#/monograph/369356174/275075>.

Publikację ogłoszeń o naborach reguluje natomiast art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), zgodnie z którym ogłoszenie o wolnym stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, oraz o naborze kandydatów na to stanowisko umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto, na podstawie art. 15 ust. 1 ww. ustawy, niezwłocznie po przeprowadzonym naborze informacja o wyniku naboru jest upowszechniana przez umieszczenie na tablicy informacyjnej w jednostce, w której był przeprowadzony nabór, oraz opublikowanie w Biuletynie przez okres co najmniej trzech miesięcy. Tym samym ustawodawca wskazał minimalny termin publikacji wyników wyboru, nie określając okresu maksymalnego, natomiast określenie terminu maksymalnego, tj. terminu po jakim powinien on te dane usunąć z BIP, ustawodawca pozostawił administratorowi (podmiotowi zobowiązanemu do udostępnienia informacji). Przy określaniu okresu przetwarzania danych w BIP administrator powinien brać pod uwagę przepisy prawa regulujące czas przetwarzania, a w przypadku braku regulacji prawnych określających okres publikacji osiągnięcie celu przetwarzania oraz zasadę ograniczenia przechowywania.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że opublikowane w BIP informacje, dla których termin publikacji nie wynika z przepisów prawa, powinny zostać poddane ocenie, zgodnie z formalną procedurą (wprowadzoną przez administratora), zapewniającą usystematyzowane kształtowanie BIP, tak aby wszystkie informacje, dla których cel przetwarzania został osiągnięty, zostały z BIP usunięte. Jak ustalono w toku kontroli, w Urzędzie Miejskim w Aleksandrowie Kujawskim została wdrożona wewnętrzna procedura dotycząca prowadzenia BIP, jednakże nie zawiera ona zasad dotyczących przeglądu danych opublikowanych w BIP pod kątem zapewnienia ich przetwarzania zgodnie z zasadą ograniczonego przechowywania. Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego naruszył tym samym dyspozycję zawartą w art. 5 ust. 1 lit. e oraz art. 24 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W tym miejscu wskazać należy, iż Burmistrz pismem z dnia (...) czerwca 2019 r., znak: (...), poinformował Prezesa Urzędu o skierowaniu wniosku do Ministra Cyfryzacji o interpretację przepisów udip oraz wniósł o zawieszenie postępowania do czasu otrzymania ww. interpretacji. Odnosząc się do wniosku Burmistrza o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu uzyskania odpowiedzi od Ministra Cyfryzacji dotyczącej interpretacji przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej w zakresie okresów udostępniania informacji publicznej, wskazać należy, iż Prezes Urzędu nie przychylił się do ww. wniosku. W ocenie Prezesa Urzędu Minister Cyfryzacji, jako podmiot odpowiedzialny za stworzenie głównej strony Biuletynu Informacji Publicznej, nie jest podmiotem właściwym do interpretacji przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej, a wydawane przez niego wytyczne nie są prawnie wiążące. Podkreślenia wymaga, że to Burmistrz jest administratorem, a zatem to na nim spoczywa obowiązek zapewnienia, aby przetwarzanie danych zamieszczonych w BIP było zgodne z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, tym samym zgodne z zasadą ograniczenia przechowywania, określoną w art. 5 ust. 1 lit. e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Burmistrz powinien opracować i wdrożyć procedury, z których będą wynikały terminy usuwania z BIP informacji zawierających dane *osobowe* oraz zasady dokonywania przeglądów zawartości BIP w celu weryfikacji, czy określone w ten sposób terminy usuwania danych *osobowych* są przestrzegane (art. 24 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych).

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego nie określił w procedurach wewnętrznych terminu usuwania danych opublikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej, jak również nie opracował procedur dotyczących przeglądu zasobów danych w materiałach opublikowanych w BIP pod

kałem zapewnienia przetwarzania danych zgodnie z zasadą ograniczenia przechowywania. W związku z brakiem takich procedur, jak stwierdzono w toku kontroli, na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim publikowane są dokumenty zawierające dane *osobowe* przez okres dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane, a nawet przez okres dłuższy, niż wynika to z przepisów prawa określających okres przechowywania dokumentów zawierających dane *osobowe*, jak to ma miejsce w odniesieniu do oświadczeń majątkowych. W tym miejscu podkreślić należy, że skutkiem powyższego jest umożliwienie dostępu do danych nieograniczonej liczbie użytkowników Internetu. Każdy bowiem, kto ma dostęp do Internetu, w dowolnym czasie i bez żadnych ograniczeń może przeglądać zasoby BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim, a w konsekwencji mieć wgląd w dane *osobowe*, które w tych zasobach się znajdują. Tym samym Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego naruszył art. 5 ust. 1 lit. e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

Ponadto, z uwagi na to, że przedmiotowa procedura regulować ma istotne dla procesu przetwarzania danych *osobowych* czynności na tych danych w celu zapewnienia realizacji zasady ograniczenia przechowywania, to należy ją traktować jako politykę ochrony danych, o której mowa w art. 24 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. W konsekwencji, wobec braku tej procedury stwierdzić należy naruszenie przez Burmistrza także i tego przepisu ogólnego rozporządzenia o ochronie danych w kontekście zasady rozliczalności wyrażonej w art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

Odnosząc się natomiast do procesu przetwarzania danych *osobowych* w związku z publikacją nagrań z sesji rady miejskiej wskazać należy, że na podstawie art. 20 ust. 1b ustawy o samorządzie gminnym obrady rady gminy są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty. Burmistrz, jako administrator, decydując się na wybór narzędzi służących do transmisji danych w Internecie oraz utrwalania ich za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk jest odpowiedzialny za proces przetwarzania tych danych oraz realizację zasad wynikających z przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w tym za wykazanie ich przestrzegania (rozliczalność). Na Burmistrzu spoczywa zatem obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa danych przetwarzanych wraz z realizacją prawa dostępu do informacji publicznej w trybie art. 8 u.dip. Należy ponownie zwrócić uwagę na art. 24 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych i wynikający z niego obowiązek wdrożenia przez administratora (a zatem przez Burmistrza) odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aby móc to wykazać. Zgodnie z art. 32 ust. 1 RODO uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze, administrator i podmiot przetwarzający wdrażają odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający temu ryzyku, w tym zdolność do ciągłego zapewnienia poufności, integralności, dostępności i odporności systemów i usług przetwarzania oraz zdolność do szybkiego przywrócenia dostępności danych *osobowych* i dostępu do nich w razie incydentu fizycznego lub technicznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 lit. b oraz lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W świetle ww. przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych na administratorze ciąży obowiązek wdrożenia adekwatnych środków technicznych i organizacyjnych, których wybór pozostaje w gestii administratora i powinien być poprzedzony analizą ryzyka naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Jak wskazuje się w piśmiennictwie, "środki te powinny być odpowiednie, przez co rozumieć należy dążenie do tego, aby środki były skuteczne, a więc pozwalały na zapobieganie naruszeniom ochrony danych lub ograniczenie do minimum ryzyka ich wystąpienia, mając na względzie fakt, iż całkowite wyeliminowanie ryzyka może nie być realne" (P. Fajgielski, Komentarz do art. 32 (w:) red. P. Fajgielski, Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych *osobowych*. Komentarz. Wolters Kluwer Polska, 2018).

W toku kontroli ustalono, że w związku z obowiązkiem transmisji i publikacji obrad Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego w BIP utworzony został kanał na *YouTube* oraz zawarta została umowa z podmiotem zewnętrznym na transmisję posiedzeń organów Miasta Aleksandrów Kujawski w sieci Internet poprzez platformę *YouTube.com*. Publikacja danych *osobowych* przetwarzanych w związku z nagrywaniem i publikacją obrad sesji Rady Miejskiej Aleksandrowa Kujawskiego realizowana jest z wykorzystaniem kanału *YouTube*. Na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim zamieszczony został link do dedykowanego kanału *YouTube*. Z ustaleń kontroli wynika, że z chwilą zakończenia nagrania sesji, nagranie to zostaje automatycznie zapisane na stronie *YouTube*, a w Urzędzie Miejskim w Aleksandrowie Kujawskim nie pozostaje żadna kopia tego nagrania. W związku z brakiem kopii nagrania sesji, w przypadku utraty danych zamieszczonych na stronie *YouTube*, Burmistrz Aleksandrowa Kujawskiego utraci dostęp do zapisu nagrania, a nie mając odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych odpowiadających temu ryzyku, nie ma możliwości zapewnienia poufności, integralności, dostępności i odporności systemów i usług przetwarzania oraz zdolności do szybkiego przywrócenia dostępności danych *osobowych* i dostępu do nich w razie incydentu fizycznego lub technicznego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 lit. b oraz lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Jak wynika z materiału dowodowego Burmistrz nie wskazał, iż istnieją procedury, które dawałyby

gwarancję ochrony danych *osobowych* przetwarzanych na kanale *YouTube*.

Decyzja o korzystaniu z kanału *YouTube* nie została poprzedzona analizą możliwych ryzyk wynikających z korzystania z tego narzędzia podczas przetwarzania danych *osobowych* uczestników sesji Rady Miejskiej. W szczególności, decydując się na korzystanie z kanału *YouTube* nie wzięto pod uwagę, że korzystanie przez administratora z zasobów i narzędzi oferowanych przez podmioty zewnętrzne, w tym przypadku przez podmiot prowadzący kanał *YouTube*, może wiązać się z wyższym ryzykiem naruszenia ochrony danych *osobowych* ze względu na fakt, że środki organizacyjne i techniczne wykorzystywane dla ochrony danych *osobowych* opublikowanych na *YouTube* zostały określone i wdrożone przez Google LLC (z siedzibą w USA), właściciela *YouTube*. Analiza ryzyka dla przetwarzania danych *osobowych* w związku z ich publikacją w BIP jest szczególnie istotna ze względu na fakt, że Burmistrz Aleksandrowa Kujawskiego wykorzystuje kanał *YouTube* zarówno w celu transmisji danych na *YouTube* z sesji Rady Miejskiej, jak i w celu dalszego przechowywanie nagrań z sesji wyłącznie na serwerach *YouTube* (nie posiada własnych kopii zapasowych nagrań - co także może prowadzić do naruszenia zasady ciągłości procesów). Brak analizy ryzyka i brak procedur doprowadził do naruszenia zasady rozliczalności - art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

Należy tym samym uznać, że Burmistrz Miasta Aleksandrowa Kujawskiego w związku z obowiązkiem transmisji i publikowania nagrań sesji Rady Miejskiej w Biuletynie Informacji Publicznej nie dokonując analizy ryzyka, nie wdrożył odpowiednich środków bezpieczeństwa, o których mowa w art. 32 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, odpowiadających ryzyku naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Wskazać należy, iż obowiązkiem administratora podczas przetwarzania danych, jest określenie ryzyka przy uwzględnieniu charakteru, zakresu i kontekstu przetwarzanych danych, co wynika z art. 24 ust. 1 ogólnego rozporządzenia danych.

Z ustaleń kontroli nie wynika, aby zastosowano środki organizacyjne i techniczne mające na celu zabezpieczenie danych osób fizycznych w związku z przechowywaniem nagrań sesji Rady Miejskiej wyłącznie na serwerach *YouTube* poprzez wykonywanie kopii zapasowych tych nagrań i przechowywanie ich w zasobach własnych Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim. Tym samym administrator nie wdrożył odpowiednich środków organizacyjnych i technicznych, o których mowa w wyżej powołanym art. 32 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W toku kontroli stwierdzono także braki w zakresie prowadzenia rejestru czynności przetwarzania danych *osobowych*. Stosownie do art. 30 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, każdy administrator oraz - gdy ma to zastosowanie - przedstawiciel administratora prowadzą rejestr czynności przetwarzania danych *osobowych*, za które odpowiadają. W rejestrze tym zamieszcza się wszystkie następujące informacje:

- a) imię i nazwisko lub nazwę oraz dane kontaktowe administratora oraz wszelkich współadministratorów, a także gdy ma to zastosowanie - przedstawiciela administratora oraz inspektora ochrony danych;
- b) cele przetwarzania;
- c) opis kategorii osób, których dane dotyczą, oraz kategorii danych *osobowych*;
- d) kategorie odbiorców, którym dane *osobowe* zostały lub zostaną ujawnione, w tym odbiorców w państwach trzecich lub w organizacjach międzynarodowych;
- e) gdy ma to zastosowanie, przekazania danych *osobowych* do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, w tym nazwa tego państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej, a w przypadku przekazania, o których mowa w art. 49 ust. 1 akapit drugi, dokumentacja odpowiednich zabezpieczeń;
- f) jeżeli jest to możliwe, planowane terminy usunięcia poszczególnych kategorii danych;
- g) jeżeli jest to możliwe, ogólny opis technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa, o których mowa w art. 32 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W toku kontroli ustalono, że w Urzędzie Miejskim w Aleksandrowie Kujawskim opracowany został rejestr czynności przetwarzania, w którym ujęte zostały 54 czynności przetwarzania. W rejestrze tym nie został jednak wskazany planowany termin usunięcia danych *osobowych* poprzez wskazanie konkretnego okresu przechowywania, w rejestrze odwołano się w tym zakresie jedynie do jednolitego rzeczowego wykazu akt dla gmin. Pismem z dnia (...) lutego 2019 r., znak: (...), Burmistrz przesłał do Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* przykładowe karty z rejestru czynności, w tym kartę dotyczącą czynności przetwarzania związaną z publikacją w BIP oświadczeń majątkowych. Jak wynika z tej karty, planowany termin usunięcia danych z BIP został określony przez Burmistrza na 5 lat, co w przypadku oświadczeń majątkowych jest niezgodne z treścią art. 24h ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym. Ponadto, w piśmie z dnia (...) czerwca

2019 r., znak: (...), Burmistrz przesłał wyjaśnienia, z których wynika, że "z ustawy o dostępie do informacji publicznej w sposób jednoznaczny wynika, że udostępnianie danych dotyczy osób sprawujących władzę, a nie tych którzy sprawowali władzę. W związku z powyższym mogą być udostępniane w bip oświadczenia majątkowe tylko radnych

sprawujących władzę w okresie 5 lat, a zatem w trakcie trwania kadencji, a po tym okresie powinny być usuwane z bip i przechowywane w formie papierowej, przez okres 6 lat w stosunku do terminów od daty ich złożenia oraz udostępniania na wniosek zgodnie z zasadą jawności". Powyższe stanowisko Burmistrza jest nieprawidłowe, bowiem, jak wskazano wyżej, z przepisów ustawy o samorządzie gminnym wynika, iż okres przechowywania takich informacji wynosi 6 lat. Ponadto, ponownie należy przywołać stanowisko piśmiennictwa w tym zakresie: "(...) (n)ie ma przy tym znaczenia, czy osoba, która złożyła oświadczenie, wciąż pełni swoją funkcję. Ustawodawca nie przewidział krótszego okresu niż 6 lat, dlatego wydaje się, że raz złożone oświadczenie pozostaje jawne przez cały ten okres" (K. Janacek, Publikacja oświadczeń majątkowych (w:) (red.) B. Dolnicki Jawność w samorządzie terytorialnym (online). LEX, 2019-08-15 17:49 (dostęp: 2019-08-23 15:31). Dostępny w Internecie:

<https://sip.lex.pl/#/monograph/369356174/275075>). W związku z powyższym podkreślić należy w tym miejscu, że obowiązek prowadzenia BIP i udostępniania w nim informacji publicznych wynika z przepisów udip. Skoro zatem ustawodawca przesądził, że oświadczenia majątkowe są jawne (z wyłączeniem informacji o adresie zamieszkania osoby składającej oświadczenie oraz o miejscu położenia nieruchomości), to należy uznać, że stanowią informację publiczną, która podlega publikacji w BIP przez okres wynikający z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, tj. przez okres 6 lat, niezależnie od tego, czy dana osoba nadal jest radnym, czy też już przestała nim być. W konsekwencji, to właśnie termin 6 lat powinien zostać wskazany w prowadzonym przez Burmistrza rejestrze czynności przetwarzania danych *osobowych* jako planowany termin usunięcia danych *osobowych* zawartych w treści oświadczenia majątkowego.

W rejestrze czynności przetwarzania nie zostali również wskazani wszyscy odbiorcy danych, w tym podmioty przetwarzające, podczas gdy w toku kontroli przedstawione zostały umowy z podmiotami świadczącymi usługę udostępnienia serwera, na którym przechowywane są zasoby BIP oraz usługę gwarancji w związku z utworzeniem regionalnego biuletynu informacji publicznej, co wiąże się z dostępem przez te podmioty do danych *osobowych* przetwarzanych przez Burmistrza w związku z prowadzeniem BIP. Ponadto, w rejestrze czynności przetwarzania nie wskazano podmiotu prowadzącego kanał *YouTube*, na którym dostępne są nagrania sesji Rady Miejskiej Aleksandra Kujawskiego. Należy w tym miejscu podnieść, że zgodnie z art. 4 pkt 9 zdanie pierwsze ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, "odbiorca" oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, któremu ujawnia się dane *osobowe*, niezależnie od tego, czy jest stroną trzecią. Jak wskazuje się w piśmiennictwie, "za odbiorcę danych w rozumieniu komentowanego przepisu uznać trzeba m.in. podmiot przetwarzający dane na zlecenie administratora, któremu administrator ujawnia dane *osobowe*" (Fajgielski Paweł, Komentarz do rozporządzenia nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych *osobowych* i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (w:) Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Ustawa o ochronie danych *osobowych*. Komentarz.). Wskazać również należy, że z art. 30 ust. 1 lit. d ogólnego rozporządzenia o ochronie danych wynika obowiązek wymienienia w rejestrze czynności przetwarzania wszystkich odbiorców danych, niezależnie od tego, czy mają siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, czy też w państwie trzecim.

Należy tym samym uznać, że Burmistrz nie wskazał w rejestrze czynności przetwarzania danych *osobowych* wszystkich odbiorców danych oraz nie wskazał dla wszystkich czynności przetwarzania planowanego terminu usunięcia danych, a tym samym naruszył art. 30 ust. 1 lit. d oraz f) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych oraz art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, tj. zasadę rozliczalności.

Podsumowując wskazać należy, iż powyższe naruszenia świadczą, że Burmistrz nie przetwarza danych *osobowych* zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 5 ust. 1 lit. a, e) i f) ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. W konsekwencji oznacza to naruszenie zasady rozliczalności, o której mowa w art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, zgodnie z którym administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność"). W tym miejscu podkreślenia wymaga, że zasady określone w art. 5 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych stanowią punkt wyjścia dla realizacji obowiązków administratora oraz praw osób, których dane dotyczą, jak również dla oceny legalności tych procesów.

II.

Na podstawie art. 58 ust. 2 lit. i ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, każdemu organowi nadzorcemu przysługuje uprawnienie do zastosowania, oprócz lub zamiast innych środków naprawczych przewidzianych w art. 58 ust. 2 lit. a - h) oraz lit. j) tego rozporządzenia, administracyjnej kary pieniężnej na mocy art. 83 rozporządzenia, zależnie od okoliczności konkretnej sprawy. Mając na uwadze powyższe ustalenia, Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych*, korzystając z przysługującego mu uprawnienia określonego we wskazanym przepisie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie zaistniały przesłanki uzasadniające nałożenie na Burmistrza administracyjnej kary pieniężnej.

Przy ustalaniu wysokości kary Prezes UODO wziął pod uwagę następujące okoliczności sprawy, poczytywane na niekorzyść Burmistrza oraz wpływające obciążająco na wymiar nałożonej kary finansowej:

1. Czas trwania naruszeń objętych nakazem określonym w niniejszej decyzji - stwierdzone nieprawidłowości nie zostały usunięte ani w toku kontroli przeprowadzonej u Burmistrza, ani w toku postępowania administracyjnego. Podkreślić należy, że kontrola wykazała, że najstarsze znajdujące się w BIP informacje o naborze na wolne stanowiska dotyczą naborów przeprowadzonych w 2012 r., a najstarsze oświadczenia majątkowe dotyczą 2010 r.

2. Wszelkie stosowne wcześniejsze naruszenia ze strony administratora - udostępnienie przez Burmistrza formularzy PIT-11 i PIT-37 w wersji niezanonimizowanej na stronie internetowej BIP (Prezes Urzędu wydał w tej sprawie decyzję upominającą Burmistrza z dnia 6 grudnia 2018 r., znak: ZSPU.440.46.2018(...), oraz decyzję utrzymującą ją w mocy z dnia 7 maja 2019 r., znak: ZSPU. 440.46.2018(...).II).

3. Umysłny charakter naruszenia - Burmistrz w związku z naruszeniem wskazanym w pkt 2 i przeprowadzonym w tym zakresie postępowaniem administracyjnym przez Prezesa UODO nie wdrożył żadnych rozwiązań w celu przeciwdziałania w przyszłości tego typu naruszeniom, w tym procedury dotyczącej przeglądu zasobów danych w materiałach opublikowanych w BIP. Zatem, w sposób świadomy i celowy Burmistrz udostępniał dane w BIP bez wprowadzenia w tym zakresie odpowiednich procedur, uznając, że nie jest do tego zobowiązany (na co wskazuje także skierowany przez Burmistrza do Ministra Cyfryzacji wniosek o interpretację przepisów udip).

4. Stwierdzone w toku kontroli naruszenia dotyczą osób, których dane znajdują się w treści materiałów stanowiących informację publiczną, opublikowanych w BIP Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Kujawskim. Podkreślić ponownie należy, że kontrola wykazała, że najstarsze znajdujące się w BIP informacje o naborze na wolne stanowiska dotyczą naborów przeprowadzonych w 2012 r., a najstarsze oświadczenia majątkowe dotyczą 2010 r. Zakres przetwarzanych danych ww. osób w ramach wskazanych materiałów obejmuje tzw. dane "zwykłe". Zakres tych danych jest szeroki i obejmuje w szczególności szczegółowe informacje o stanie majątkowym określonej osoby.

5. Wysoki stopień odpowiedzialności administratora - wobec braku działań Burmistrza zmierzających do zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa danych oraz niewdrożenia stosownych polityk ochrony danych. Skutkiem powyższego jest umożliwienie dostępu do danych nieograniczonej liczbie użytkowników Internetu.

6. Brak współpracy administratora po wszczęciu postępowania - administrator w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego nie odniósł się do wskazanych w nim naruszeń poza kwestią związaną z terminem retencji danych udostępnionych na stronie internetowej BIP.

Ustalając wysokość administracyjnej kary pieniężnej, Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* nie znalazł podstaw do uznania, że zachodziły jakiegokolwiek okoliczności łagodzące, mające wpływ na ostateczny wymiar kary.

Żadnego wpływu na wymiar kary nie miała okoliczność braku dowodów wskazujących na uzyskanie przez Burmistrza korzyści finansowych, jak i uniknięcie strat w związku z naruszeniem.

W przedmiotowej sprawie organ nie rozważał przy nałożeniu kary okoliczności, o których mowa w art. 83 ust. 2 lit. j ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, z uwagi na brak stosowania przez administratora kodeksów postępowania oraz zatwierdzonych mechanizmów certyfikacji.

Decydując, czy nałożyć administracyjną karę pieniężną, a także ustalając jej wysokość, za najistotniejsze Prezes UODO uznał poważny charakter naruszenia wynikający z udostępnienia danych *osobowych* bez podstawy prawnej innym podmiotom oraz naruszenie zasady rozliczalności.

Ponadto, Prezes Urzędu wziął pod uwagę, iż oceniany organ jest jednostką sektora publicznego, a szacując wysokość kary wziął pod uwagę także wysokość jej budżetu na rok 2018 r., sposób jego realizacji oraz budżet na rok 2019 r.

W tym miejscu wskazać również należy na treść art. 102 ustawy o ochronie danych *osobowych*, z którego wynika ograniczenie wysokości (do 100.000 zł) kary, jaka może zostać nałożona na jednostkę sektora publicznego.

W ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Danych *Osobowych*, zastosowana administracyjna kara pieniężna w wysokości 40.000 zł spełnia w ustalonych okolicznościach niniejszej sprawy funkcje, o których mowa w art. 83 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, tzn. jest w tym indywidualnym przypadku skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca.

Należy uznać, że kara będzie skuteczna, jeżeli jej nałożenie doprowadzi do tego, że Burmistrz stosować będzie takie środki techniczne i organizacyjne, które zapewnią przetwarzanym danym stopień bezpieczeństwa odpowiadający ryzyku naruszenia praw i wolności osób oraz wadze zagrożeń towarzyszącym procesom przetwarzania tych danych *osobowych*.

W ocenie Prezesa UODO zastosowana kara pieniężna jest proporcjonalna do stwierdzonego naruszenia, szczególnie ze względu na wagę naruszenia, kategorie danych *osobowych*, których dotyczyło naruszenie, brak realizacji obowiązków administratora wynikających z ogólnego rozporządzenia o ochronie danych i czas trwania naruszenia (naruszenia objęte nakazem nie zostały usunięte w toku kontroli).

Odstraszający charakter kary pieniężnej wiąże się z zapobieganiem naruszeń w przyszłości oraz przykładanie większej wagi do realizacji zadań administratora. Kara ma odstraszać zarówno administratora, przed ponownym naruszeniem, jak i inne podmioty. Nakładając niniejszą decyzją administracyjną karę pieniężną za naruszenie przepisów o ochronie danych *osobowych* Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* wziął pod uwagę oba aspekty: po pierwsze - charakter represyjny, Burmistrz naruszył przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, po drugie - charakter prewencyjny, zarówno Burmistrz, jak i inni administratorzy, będą skutecznie zniechęceni do naruszania w przyszłości prawa ochrony danych *osobowych*, jednocześnie dokładając większej staranności przy realizacji swoich obowiązków wynikających z ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

Celem nałożonej kary jest doprowadzenie do właściwego wykonywania przez Burmistrza obowiązków przewidzianych w art. 5 ust. 1 lit. a, e) i f), art. 5 ust. 2, art. 24 ust. 1 i 2, art. 28 ust. 3, art. 30 ust. 1 lit. d) i f) oraz art. 32 ust. 1 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych,

a w konsekwencji do prowadzenia procesów przetwarzania danych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Od decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* (adres: ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa). Od skargi należy wnieść wpis stosunkowy, zgodnie z art. 231 w związku z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

(Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 z późn. zm.). Strona ma prawo ubiegać się o prawo pomocy, które obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Prawo pomocy może być przyznane na wniosek Strony złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek jest wolny od opłat sądowych.

Zgodnie z art. 74 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych *osobowych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) wniesienie przez stronę skargi do sądu administracyjnego wstrzymuje wykonanie decyzji w zakresie administracyjnej kary pieniężnej.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 o ochronie danych *osobowych*, administracyjną karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, albo od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu administracyjnego, na rachunek bankowy Urzędu Ochrony Danych *Osobowych* w NBP O/O Warszawa nr 28 1010 1010 0028 8622 3100 0000.